

Пояснения

към Междинен Консолидиран
Финансов Отчет на
"Сирма Груп Холдинг" АД
за периода, приключващ на
31.12.2020 г.

Съдържание

1. Предмет на дейност	10
1.1. Разпределение на акционерния капитал	11
1.2. Органи на управление	12
2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет	13
3. Промени в счетоводната политика	14
3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2020 г.	14
3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата	14
4. Счетоводна политика	15
4.1. Общи положения	15
4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет	15
4.3. База за консолидация	15
4.4. Бизнес комбинации	16
4.5. Сделки с неконтролиращи участия	17
4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия	17
4.7. Сделки в чуждестранна валута	18
4.8. Отчитане по сегменти	18
4.9. Приходи	19
4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето	20
4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент	22
4.9.3. Приходи от отдаване под наем на имоти	22
4.9.4. Приходи от лихви и дивиденди	22
4.9.5. Приходи от финансиране	22
4.9.6. Активи и пасиви по договори с клиенти	22
4.10. Оперативни разходи	23
4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми	23
4.12. Репутация	23
4.13. Нематериални активи	24
4.14. Имоти, машини и съоръжения	25
4.15. Лизинг	25
4.16. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения	27
4.17. Финансови инструменти	28
4.17.1. Признаване и отписване	28
4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи	28
4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи	28
4.17.4. Обезценка на финансовите активи	29
4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви	30
4.18. Материални запаси	30

4.19.	Данъци върху дохода	31
4.20.	Пари и парични еквиваленти	31
4.21.	Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности	31
4.22.	Собствен капитал и резерви	32
4.23.	Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите	32
4.24.	Провизии, условни пасиви и условни активи	32
4.25.	Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика	33
4.25.1.	Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност	33
4.25.2.	Отсрочени данъчни активи	33
4.25.3.	Срок на лизинговите договори	34
4.25.4.	Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори	34
4.26.	Несигурност на счетоводните приблизителни оценки	34
4.26.1.	Обезценка на нефинансови активи и репутация	34
4.26.2.	Полезен живот на амортизируеми активи	35
4.26.3.	Материални запаси	35
4.26.4.	Измерване на очакваните кредитни загуби	35
4.26.5.	Задължение за изплащане на дефинирани доходи	35
5.	База за консолидация	36
5.1.	Инвестиции в дъщерни предприятия	36
6.	Отчитане по сегменти	38
7.	Репутация	39
8.	Имоти, машини и съоръжения	40
9.	Нематериални активи	42
10.	Отсрочени данъчни активи и пасиви	46
11.	Материални запаси	47
12.	Пасиви по договори	47
13.	Търговски и други финансови вземания	48
14.	Предплащания и други активи	48
15.	Пари и парични еквиваленти	49
16.	Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба	49
17.	Собствен капитал	50
17.1.	Акционерен капитал	50
17.2.	Премиен резерв	50
17.3.	Други резерви	51
18.	Провизии	51
19.	Възнаграждения на персонала	51

19.1.	Разходи за персонала	51
19.2.	Пенсионни и други задължения към персонала	52
20.	Получени заеми	52
20.1.	Заеми, отчитани по амортизирана стойност	52
21.	Задължения по лизингови договори	54
22.	Търговски и други задължения	55
23.	Приходи от договори с клиенти	56
24.	Други приходи	57
25.	Печалба от продажба на нетекущи активи	57
26.	Разходи за материали	57
27.	Разходи за външни услуги	58
28.	Други разходи	58
29.	Капитализирани разходи	59
30.	Финансови приходи и разходи	59
31.	Доход на акция	60
32.	Сделки със свързани лица	60
	Сделки с дъщерни и други свързани лица	60
	Сделки с ключов управленски персонал	60
33.	Разчети със свързани лица в края на периода	61
34.	Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност	61
35.	Безналични сделки	62
36.	Условни активи и условни пасиви	62
37.	Категории финансови активи и пасиви	63
38.	Рискове, свързани с финансовите инструменти	63
38.1.	Анализ на пазарния риск	63
38.1.1.	Валутен риск	64
38.1.2.	Лихвен риск	64
38.2.	Анализ на кредитния риск	64
38.3.	Анализ на ликвидния риск	65
39.	Политика и процедури за управление на капитала	66
40.	Събития, настъпили след датата на консолидирания финансов отчет	66

Пояснения към междинен консолидиран финансов отчет

1. Предмет на дейност

Дружеството майка „Сирма Груп Холдинг“ АД има за основна дейност придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензи за ползване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва, организиране на счетоводното отчитане и съставяне на финансови отчети по реда на закона за счетоводство. дружеството може да извършва и собствена търговска дейност, която не е забранена от закона. „Сирма Груп Холдинг“ АД е регистрирано като акционерно дружество в България на 25.04.2008 г.. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 200101236.

Седалището и адресът на управление на Дружеството е България, област София (столица), община Столична, гр. София, 1784, район р-н Младост, бул. Цариградско шосе, No 135.

Акциите, издадени от Дружеството са регистрирани на Българската фондова борса.

Акционерният капитал на дружеството е в размер на 59 360 518 лв., разпределен на 59 360 518 броя безналични поименни акции с номинална стойност 1 лв. Капиталът на Дружеството е бил променен през годините, както следва:

Дата	Размер на капитала
------	--------------------

30.10.2015 г.	59 360 518 лв.
23.10.2014 г.	49 837 156 лв.
22.10.2010 г.	73 340 818 лв.
15.10.2008 г.	77 252 478 лв.
25.4.2008 г.	50 000 лв.

Капиталът на дружеството е внесен 100%.

Непаричните вноски в капитала на Дружеството са, както следва:

- Софтуер, представляващ 29 (двадесет и девет) софтуерни модула в размер на 61 555 838 лв.
- 81 960 броя обикновени поименни акции от капитала на "Сирма Груп" АД, дружеството регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 040529004 в размер на 11 734 980 лв.
- Недвижими имоти - Етаж 3 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 796, 50кв.м., съгл. Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 126, том I, рег. N 4551, дело N 116 от 23.04.2003г. и Етаж 5 от офис сграда "ИТ - център Офис Експрес" в гр. София, бул. "Цариградско шосе" N 135 със застроена площ 281,81 кв.м., съгласно Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот N 86, том 4, рег. N 10237, дело N 592 от 23.12.2004 г. общо в размер на 3 911 660 лв.

1.1. Разпределение на акционерния капитал

Към 31.12.2020 г. разпределението на акционерния капитал на “Сирма Груп Холдинг” АД е, както следва:

	31.12.2020	30.09.2020
Акционерен капитал	59 361	59 361
Брой акции (номинал 1.00 лев)	59 360 518	59 360 518
Общ брой на регистрираните акционери	1 041	1 034
Юридически лица	47	48
Физически лица	994	986
Брой акции, притежавани от юридически лица	8 528 409	8 546 564
% на участие на юридически лица	14,37%	14,40%
Брой акции, притежавани от физическите лица	50 832 109	50 813 954
% на участие на физически лица	85,63%	85,60%

Разпределението на капитала по акционери, вкл. преразпределението на участието (нормализиран % участие в капитала) е, както следва:

Акционери	Брой акции към 31.12.2020	Брой акции към 30.09.2020	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 865 753	4 865 753	1 лв.	4 865 753 лв.	8,20%	8,28%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 400 000	4 201 400	1 лв.	4 400 000 лв.	7,41%	7,49%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,37%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,91%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,31%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,70%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,67%
Емилиана Илиева Илиева	1 925 649	2 045 289	1 лв.	1 925 649 лв.	3,24%	3,28%
Банк ъф Нью Йорк Мелън	1 765 200	967 600	1 лв.	1 765 200 лв.	2,97%	3,00%
Явор Людмилов Джонев	1 392 746	1 392 746	1 лв.	1 392 746 лв.	2,35%	2,37%
УПФ „Доверие“ АД	1 047 678	1 047 678	1 лв.	1 047 678 лв.	1,76%	1,78%
Петър Николаев Коняров	870 665	870 665	1 лв.	870 665 лв.	1,47%	1,48%
"Манджуков" ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,46%
УПФ "ДСК Родина" АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,27%
УПФ "Пенсионноосигурителен Институт"	715 810	715 810	1 лв.	715 810 лв.	1,21%	1,22%
Други	12 551 086	13 427 646	1 лв.	12 551 086 лв.	21,14%	20,36%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

Нормализираният процент участие в капитала представлява участието в капитала на дружеството нетирано от обратно изкупените собствени акции.

Към 31.12.2020 г. “Сирма Груп Холдинг” АД притежава 584 474 бр. собствени акции с номинална стойност 584 474 лв. (0,98 % от акционерния капитал). Дружеството няма новопридобити собствени акции през отчетния период.

Към 31.12.2020 г. „Онтотекст“ АД притежава 550 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 643,50 лв.

Акционерите, притежаващи над 5% от капитала на дружеството са:

Акционери	Брой акции към 31.12.2020	% от капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	8,88%	8,95%
Цветан Борисов Алексиев	4 865 753	8,20%	8,26%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,07%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	7,98%
Иво Петров Петров	4 400 000	7,41%	7,49%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,35%

Акционери	Брой акции към 30.09.2020	% от капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	8,88%	8,95%
Цветан Борисов Алексиев	4 865 753	8,20%	8,26%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	8,00%	8,07%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	7,92%	7,98%
Иво Петров Петров	4 201 400	7,08%	7,15%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	6,30%	6,35%

1.2. Органи на управление

„Сирма Груп Холдинг“ АД е с едностепенна система на управление - Съвет на директорите.

Съветът на директорите към 31.12.2020 г. включва следните членове:

- Чавдар Велизаров Димитров
- Цветан Борисов Алексиев
- Атанас Костадинов Киряков
- Георги Първанов Маринов
- Петър Борисов Статев – независим член
- Йордан Стоянов Недев – независим член

Мандатът на Съвета на директорите се определя в 2 години от датата на вписване. Мандатът на настоящия Съвет на директорите е до 19.09.2021 г.

Дружеството се представлява от изпълнителя директор - Цветан Борисов Алексиев. Към Съвета на директорите са изградени следните Комитети:

- Комитет по инвестициите и риска;
- Комитет по възнагражденията – вътрешен орган, който не е избран от ОСА;
- Комитет по оповестяване на информацията;
- Одитен комитет.

Участието на членовете на СД в капитала на дружеството е, както следва:

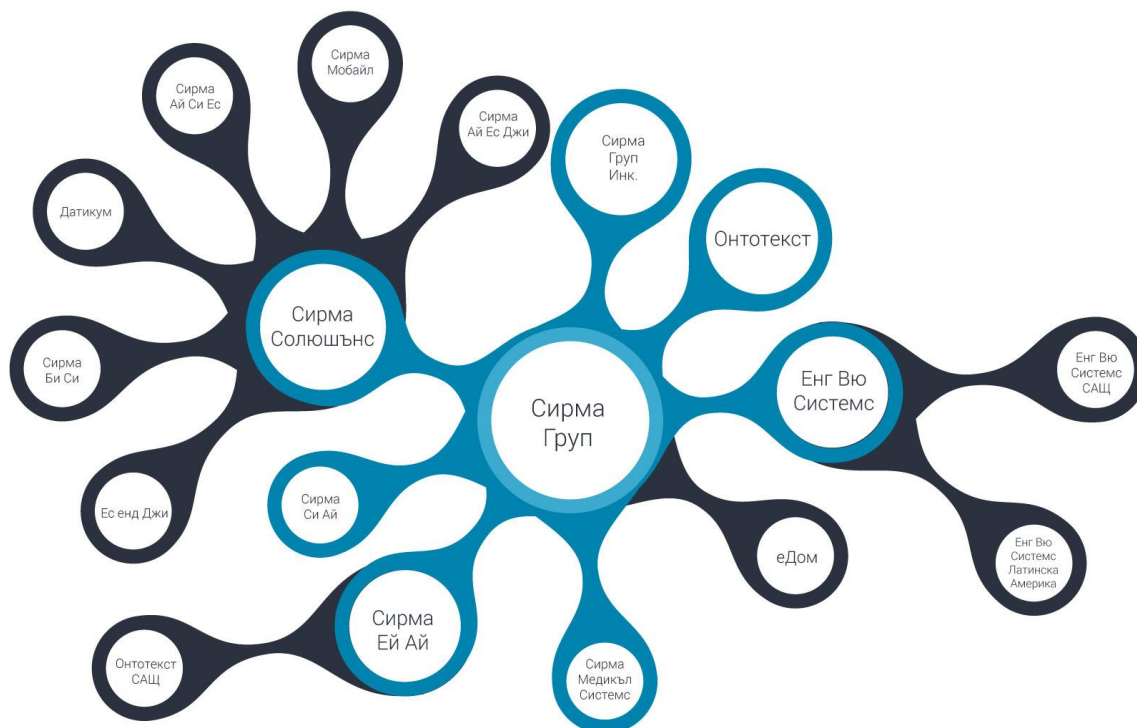
Акционери	Брой акции към 31.12.2020	Брой акции към 30.09.2020	Номинал	Стойност	% в капитала към 31.12.2020	Нормализиран % в капитала към 31.12.2020
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,95%
Цветан Борисов Алексиев	4 865 753	4 865 753	1 лв.	4 865 753 лв.	8,20%	8,26%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,07%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,90%
Петър Борисов Статев	10 100	10 100	1 лв.	10 100 лв.	0,02%	0,02%
Йордан Стоянов Недев	3 433	3 433	1 лв.	3 433 лв.	0,01%	0,01%
Общо	17 787 344	17 787 344		17 787 344 лв.	29,96%	30,21%

През периода няма промяна в участието на членовете на СД в капитала на дружеството.

Организационна структура на групата Сирма

Структурата на Групата Сирма включва „Сирма Груп Холдинг“ АД като дружество – майка и посочените по-долу дружества, както следва:

Броят на персонала на Групата към 31 декември 2020 г. е 345 служители на трудов договор.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на междинния консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (МССС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1609/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Междинният консолидиран финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2019 г.), освен ако не е посочено друго.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия междинен консолидиран финансов отчет.

Междинният консолидиран отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия междинен консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата Съветът на директорите очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на междинния консолидиран финансов отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2020 г.

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2020 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- МСС 1 и МСС 8 (изменен) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС
- Изменения на референциите към Концептуална рамка за финансово отчитане в сила от 1 януари 2020 г, приети от ЕС
- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., приет от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7: Реформа на референтните лихвени проценти, в сила от 1 януари 2020 г., приети от ЕС.
- Изменения на МСФО 16 намаления на наемите, свързани с Covid-19, в сила от 1 юни 2020, приет от ЕС

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Следните нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, които са публикувани, но не са влезнали все още в сила, не се очаква да имат съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата.

Промените са свързани със следните стандарти:

- Изменения на МСС 1 „Представяне на финансовите отчети“: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи, в сила от 01 януари 2023, все още не е приет от ЕС
- Изменения в МСФО 3 Бизнес комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи, в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Годишни подобрения цикъл 2018-2020 в сила от 1 януари 2022 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 4 Застрахователни договори - отлагане на МСФО 9, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 9, МСС 39, МСФО 7, МСФО 4 и МСФО 16 Реформа на лихвените показатели - Фаза 2, в сила от 1 януари 2021 г., все още не са приети от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този междинен консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Междинният консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-долу.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения междинен консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на междинният консолидиран финансов отчет

Междинният консолидиран финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“. Групата прие да представя междинният консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В междинният консолидиран отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата прилага счетоводна политика ретроспективно, преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет или прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През четвъртото тримесечие на 2020 г. е представени един сравнителен период, защото Групата не прекласифицира позиции в междинния консолидирания финансов отчет.

4.3. База за консолидация

В междинния финансов отчет на Групата са консолидирани междинните финансови отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2020 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през периода, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращото участие като част от собствения капитал представлява дялът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата.

Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

4.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

4.5. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерните дружества, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка.

4.6. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които дялът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото дялът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.7. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал. При освобождаването от нетна инвестиция в чуждестранна дейност натрупаните валутни разлики от преизчисления, признати в собствения капитал, се рекласифицират в печалбата или загубата и се признават като част от печалбата или загубата от продажбата. Репутацията и корекциите, свързани с определянето на справедливи стойности към датата на придобиване, се третираат като активи и пасиви на чуждестранното предприятие и се преизчисляват в български лева по заключителния курс.

Българският лев е фиксиран към еврото в съотношение 1 EUR = 1.95583 лв.

4.8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Оперативните сегменти в групата са следните: Интелигентна еволюция на организациите, Финансов сегмент и Системна интеграция. Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 „Оперативни сегменти“ Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет с изключение на:

- разходите за пенсионни възнаграждения;
- разходите за научно-изследователска дейност относно нови стопански дейности; и

които не се включват при определянето на оперативната печалба на оперативните сегменти.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.9. Приходи

Основните приходи, които Групата генерира са свързани с от продажби на услуги и стоки, приходи от лихви, приходи от съучастия, приходи от финансиране и други приходи.

За да определят дали и как да признаят приходи, дружествата от Групата използват следните 5 стъпки:

- 1 Идентифициране на договора с клиент
- 2 Идентифициране на задълженията за изпълнение
- 3 Определяне на цената на сделката
- 4 Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
- 5 Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Групата удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

Групата признава като задължения по договор възнаграждение, получено по отношение на неудовлетворени задължения за изпълнение и ги представя като други задължения в консолидирания отчет за финансовото състояние. По същия начин, ако Групата удовлетвори задължение за изпълнение, преди да получи възнаграждението, то признава в консолидирания отчет за финансовото състояние или актив по договора, или вземане, в зависимост от това дали се изисква нещо друго освен определено време за получаване на възнаграждението.

Групата сключва и многокомпонентни сделки, обхващащи няколко продукти и услуги, например за доставка на телекомуникационен хардуер, софтуер и свързаното с тях/него следпродажбено обслужване.

Във всички случаи общата цена на сделката за даден договор се разпределя между различните задължения за изпълнение въз основа на относителните самостоятелни продажни цени на отделните продукти и услуги. Цената на сделката по договора изключва всички суми, събрани от името и за сметка на трети страни.

4.9.1. Приходи, които се признават с течение на времето

Хардуер и софтуер

Приходите от продажбата на хардуер и софтуер за фиксирана сума се признават, когато Групата прехвърли контрола върху активите на клиента. Фактурите за прехвърлени стоки или услуги се издават при получаване на активите от клиента.

За самостоятелни продажби на телекомуникационен хардуер и / или софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, контролът се прехвърля в момента, в който клиентът приема неоспоримо доставката на стоките. Когато такива продукти са персонализирани или продадени заедно със значителни интеграционни услуги, стоките и услугите представляват едно комбинирано задължение за изпълнение, за което се счита, че контролът се прехвърля с течение на времето. Това е така, защото комбинираният продукт е уникален за всеки клиент (няма алтернативна употреба) и Групата има изпълнимо право на плащане за извършената до момента работа. Приходите от тези задължения за изпълнение се признават с течение на времето, когато се извършва персонализирането или интеграцията, като за оценка на напредъка се използва метода, отчитащ вложените ресурси. Тъй като разходите обикновено се извършват равномерно с напредването на работата и се считат за пропорционални на резултатите на Групата, методът, отчитащ вложените ресурси, отразява най-точно прехвърлянето на стоки и услуги на клиента.

За продажби на софтуер, които не са нито персонализирани от Групата, нито подлежат на значителни интеграционни услуги, срокът на лиценза започва от момента на доставката. За продажби на софтуер, свързани със значителни услуги за персонализиране или интеграция, срокът на лиценза започва от началото на свързаните с него услуги. Групата поддържа програма за стимулиране на лоялни клиенти. За всеки изразходвани ХХХ лв., клиентите получават една точка за лоялност, която могат да използват, за да получат отстъпки при бъдещи покупки. Точките за лоялност се считат за отделно задължение за изпълнение, тъй като предоставят на клиентите материално право, което не биха получили по друг начин. Неизползваните точки ще изтекат, ако не бъдат използвани до две години. Групата разпределя цената на сделката между материалното право и другите задължения за изпълнение, определени в договор, на база на тяхната относително самостоятелна продажна цена. Приходите от материалното право се признават на по-ранната от датата, на която клиентите са използвали точките и датата, на която те изтичат. Групата предоставя основна 1-годишна продуктова гаранция за своя телекомуникационен хардуер, независимо дали се продава самостоятелно или като част от интегрирана телекомуникационна система. Съгласно условията на тази гаранция, клиентите могат да върнат продукта за ремонт или замяна, ако той не работи в съответствие с публикуваните спецификации. Тези гаранции се отчитат съгласно МСС 37.

Следпродажбени услуги

Групата сключва договори за поддръжка на фиксирана цена и удължена гаранция със своите клиенти за срок от една до три години. Клиентите се задължават да заплатят предварително за всеки дванадесетмесечен период на обслужване, като съответните срокове за плащане са посочени във всеки един договор.

- Договори за поддръжка – Групата сключва договори със своите клиенти, за да извършва редовно планирани услуги по поддръжка на телекомуникационния хардуер, закупен от Групата. Приходите се признават във времето въз основа на съотношението между броя на часовете услуги за поддръжка, предоставени през текущия период, и общия брой часове, които се очаква да бъдат предоставени по всеки договор. Този метод най-добре представя прехвърлянето на услуги на клиента, тъй като: а) подробностите за услугите, които трябва да бъдат предоставени, са предварително определени от ръководството като част от публикуваната програма за поддръжка и б) Групата има дълга история на предоставяне на тези услуги на своите клиенти, което му позволява да направи надеждни оценки на общия брой часове, свързани с предоставянето на услугата.

Консултации и ИТ услуги

Групата предоставя консултантски услуги, свързани с проектирането на стратегии за телекомуникационни системи и ИТ сигурност. Приходите от тези услуги се признават на база време и материали, когато услугите се предоставят. Фактуриранията към клиентите се извършват ежеседмично на база напредъка на работата. Всички суми, които остават некоригирани в края на отчетния период, се представят в консолидирания отчет за финансовото състояние като вземания, тъй като се изисква само изтичане на време преди плащането на тези суми да бъде дължимо.

Групата предоставя и аутсорсинг на ИТ услуги, включително обработка на заплати в замяна на фиксирана месечна такса. Приходите се признават на база линейния метод за срока на всеки договор. Тъй като размерът на работата, която се изисква за изпълнение на тези договори, не се различава съществено всеки месец, линейният метод отразява вярно прехвърлянето на стоки или услуги.

Изграждане на телекомуникационни системи

Групата сключва договори за проектиране, разработване и инсталиране на телекомуникационни системи срещу фиксирана такса и признава свързаните приходи с течение на времето. Поради високата степен на взаимозависимост между различните елементи на тези проекти те се отчитат като едно задължение за изпълнение. Когато даден договор включва и обещания за извършване на услуги след продажбата, общата цена на сделката се разпределя за всяко от отделните задължения за изпълнение, които могат да бъдат идентифицирани по договора въз основа на тяхната относително самостоятелна продажна цена.

За да представи напредъка, с който Групата прехвърля контрола върху системите на клиента, и да установи кога и до каква степен приходите могат да бъдат признати, Групата измерва напредъка си към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение, като сравнява реалните вложените часове до момента с общите очаквани/планирани часове, необходими за проектиране, разработване и инсталиране на всяка система. Методът, отчитащ вложените работни часове, представя най-вярно прехвърлянето на стоки и услуги на всеки клиент поради способността/наличните ресурси на Групата да прави надеждни оценки за общия брой часове, необходими за изпълнение, произтичащи от неговия значителен исторически опит в изграждането на подобни системи.

В допълнение към фиксираната такса, някои договори включват бонус плащания, които Групата може да получи, като завърши даден проект преди определената дата на доставка. При започването на всеки договор Групата започва да оценява размера на бонуса, който трябва да получи, като използва подхода "най-вероятна сума". Впоследствие, тази сума се включва в оценката на цената на сделката от страна на Групата, само ако е много вероятно, че няма да настъпи съществено изменение/коригиране на приходи, след като се реши несигурността около бонуса. При извършването на тази оценка Групата взема предвид историческите си резултати от изпълнението на подобни договори, дали има достъп до трудовите и материални ресурси, необходими за спазването на договорената дата/договорените срокове за завършване, както и потенциалното въздействие на други разумно предвидими ограничения.

Повечето такива договорености включват подробни графици за плащане от страна на клиентите. Когато плащанията, получени от клиенти, надвишават приходите, признати до момента за конкретен договор, всяко превишение (договорно задължение) се отчита в консолидирания отчет за финансовото състояние като други пасиви.

Изграждането на телекомуникационни системи обикновено отнема 10-12 месеца от началото на проектирането до завършването на инсталацията. Тъй като периодът между плащането от страна на клиента и изпълнението ще бъде винаги една година или по-малко, Групата прилага практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.63 и не коригира обещаното възнаграждение за ефекта от значителния компонент на финансиране.

При получаване на тези договори Групата извършва редица допълнителни разходи, като например комисионни, платени на персонала по продажбите. Тъй като амортизационният период на тези разходи, ако те бъдат капитализирани, ще бъде по-малък от една година, Групата използва практическата целесъобразна мярка съгласно МСФО 15.94 и ги признава като текущ разход, когато те възникнат.

4.9.2. Приходи, които се признават към определен момент

Продажба на стоки

Продажбата на стоки включва продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача контрола върху предоставените стоки. Счита се, че контролът се прехвърля на купувача, когато клиентът е приел стоките без възражение.

Приходите от продажба на стоки в областта на компютърната техника, офис оборудване и софтуер, които не са обвързани с договор за бъдеща сервисна поддръжка, се признават към момента на доставката. Когато стоките изискват приспособяване към нуждите на клиента, модификация или внедряване, Дружеството прилага метод за измерване на вложените ресурси.

Предоставяне на услуги

Приходите от софтуерни услуги се признават, когато контролът върху ползите от предоставените услуги е прехвърлен върху ползвателя на услугите. Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение.

При признаване на приходите от предоставената услуга, дружеството прилага метод, отчитащи вложените ресурси.

4.9.3. Приходи от отдаване под наем на имоти

Наемният доход от договори за оперативен лизинг се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен в случаите, в които ръководството на дружеството прецени, че друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

4.9.4. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с предоставени депозити и заеми. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.9.5. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Групата ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Групата за текущо възникнали разходи се признава като приход в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Групата за направени разходи по придобиване на активи, се признава като приход от финансиране пропорционално на начислената за периода амортизация на активите, придобити с полученото финансиране.

4.9.6. Активи и пасиви по договори с клиенти

Групата признава активи и/или пасиви по договор, когато една от страните по договора е изпълнила задълженията си в зависимост от връзката между дейността на предприятието и плащането от клиента. Групата представя отделно всяко безусловно право на възнаграждение като вземане. Вземане е безусловното право на предприятието да получи възнаграждение.

Пасиви по договор се признават в консолидирания отчет за финансовото състояние, ако клиент заплаща възнаграждение или Групата има право на възнаграждение, което е безусловно, преди да е прехвърлен контрола върху стоката или услугата.

Групата признава активи по договор, когато задълженията за изпълнение са удовлетворени и плащането не е дължимо от страна на клиента. Актив по договор е правото на предприятието да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които предприятието е прехвърлило на клиент.

Последващо Групата определя размера на обезценката за актив по договора в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“.

4.10. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Групата отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/ постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Общи и административни разходи (освен ако не са за сметка на клиента);
- Разходи за брак на материални запаси;
- Разходи, свързани с изпълнение на задължението;
- Разходи, за които предприятието не може да определи, дали са свързани с удовлетворено или неудовлетворено задължение за изпълнение.

4.11. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективната лихва.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.12. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. Вижте пояснение 4.4 за информацията относно първоначалното определяне на репутацията. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. Вижте пояснение 4.16 за информацията относно тестовете за обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

4.13. Нематериални активи

Нематериалните активи включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на нематериални активи и други. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с другите нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на другите нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 5-20 години
- други 2-20 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Амортизация на нефинансови активи“.

Разходи за научно-изследователска дейност (или в научно-изследователска фаза по вътрешен проект) се признават като разходи в момента на възникването им.

Разходите, които могат да бъдат отнесени директно към фазата на разработване на нематериален актив, се капитализират, ако отговарят на следните критерии:

- Завършването на нематериалния актив е технически изпълнимо, така че той да бъде на разположение за ползване или продажба;
- Групата възнамерява да завърши нематериалния актив и да го използва или продаде;
- Групата има възможност да използва или да продаде нематериалния актив;
- Нематериалният актив ще генерира вероятни бъдещи икономически ползи. Освен това съществува пазар за продукцията на нематериалния актив или за самия нематериален актив или ако той ще се използва в дейността на Групата, ще генерира икономически ползи;
- Налични са адекватни технически, финансови и други ресурси за приключване на развойната дейност и за ползването или продажбата на нематериалния актив;
- Разходите, отнасящи се до нематериалния актив по време на неговото разработване, могат да бъдат надеждно оценени.

Разходите по разработването на нематериални активи, които не отговарят на тези критерии за капитализиране, се признават в момента на възникването им.

Разходите, директно отнесени към фазата на развойна дейност, включват разходи за заплати и социални осигуровки, разходи за външни услуги и разходи за амортизации. Вътрешно създадените нематериални активи се оценяват последващо както закупените нематериални

активи. Преди завършването на проекта по развойна дейност активите се тестват за обезценка, както е описано в пояснение 4.16.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

4.14. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на договори за лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• сгради	50 години
• машини	3-8 години
• транспортни средства	4 години
• стопански инвентар	7,5 години
• компютри	2-5 години
• други	7,5 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

4.15. Лизинг

Групата като лизингополучател

За новите договори Групата преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив

(базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Групата.

За да определи диференциалния лихвен процент, Групата използва приложимия лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчети краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са представени на отделен ред.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в Групата. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на Групата. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от Групата, а не от съответния лизингодател.

Групата като лизингодател

Счетоводната политика на Групата, съгласно МСФО 16, не се е променила спрямо сравнителния период.

Като лизингодател Групата класифицира своите лизингови договори като оперативен или финансов лизинг.

Лизинговият договор се класифицира като договор за финансов лизинг, ако с него се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив, и като договор за оперативен лизинг, ако с него не се прехвърлят по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив.

4.16. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.17. Финансови инструменти

4.17.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.17.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред Други разходи в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.17.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Процентите на очакваните загуби се основават на профилите на плащанията за продажби, както и на съответните исторически кредитни загуби, настъпили през този период. Историческите стойности на загубите се коригират, за да отразяват текущата и прогнозната информация за макроикономическите фактори, които влияят върху способността на клиентите да уреждат вземанията. Групата е определила БВП и равнището на безработица на страните, в които продава своите стоки и услуги, като най-важните фактори и съответно коригира историческите загуби въз основа на очакваните промени в тези фактори.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;

- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория паричните средства, търговските и другите вземания.

- **Търговски вземания**

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.17.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9 използват информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на новите изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Групата разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1) и
- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2)
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Групата използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли очакваните кредитни загуби.

Групата обезценява с 50% стойностите, които са с изтекъл срок от 180 до 365 дни и със 100% - стойностите, които са с изтекъл срок повече от 365 дни.

4.17.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.18. Материални запаси

Материалните запаси включват материали, незавършено производство и стоки. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.19. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.25.2.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.20. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки и други.

4.21. Нетекущи активи и пасиви, класифицирани като държани за продажба и преустановени дейности

Когато Групата възнамерява да продаде нетекущ актив или група активи (група за освобождаване) и ако продажбата е много вероятно да бъде осъществена в 12-месечен срок, активът или групата за освобождаване се класифицират като държани за продажба и се представят отделно в консолидирания отчет за финансовото състояние.

Пасиви се класифицират като държани за продажба и се представят като такива в консолидирания отчет за финансовото състояние, само ако са директно свързани с групата за освобождаване.

Активи, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност непосредствено след тяхното определяне като държани за продажба и тяхната справедлива стойност, намалена с разходите по продажбата им. Някои активи,

държани за продажба, като финансови активи или активи по отсрочени данъци, продължават да се оценяват в съответствие със счетоводната политика относно тези активи на Групата. Активите, класифицирани като държани за продажба, не подлежат на амортизация след тяхното класифициране като държани за продажба.

4.22. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на акционерен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесенения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват законови резерви.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите са включени на ред „Задължения към свързани лица“ в консолидирания отчет за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание акционерите преди края на отчетния период.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.23. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсиреми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителят е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължено да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица“ на база на прогнозираните плащания за следващите пет години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане.

Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Разходите по трудовия стаж са включени в „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати.

4.24. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е

обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред засегнатите лица. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация (вж. пояснение 4.4). При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.25. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.26.

4.25.1. Вътрешно създадени нематериални активи и разходи за научно-изследователска дейност

Ръководството контролира вътрешните проекти за научно-изследователска и развойна дейност, използвайки система за управление на проекти. Значима преценка е необходима при разграничаването на научно-изследователската от развойната фаза. Разходите за развойна дейност се признават като актив, когато отговарят на всички критерии, докато разходите за научно-изследователска дейност се отразяват в момента на възникването им.

За разграничаването на научно-изследователската фаза на даден проект от развойната дейност, счетоводната политика на Групата изисква подробна прогноза за продажбите или намаляването на разходи, които се очаква да се реализират от нематериалния актив. Прогнозата се включва в общата бюджетна прогноза, когато капитализацията на разходите за развойна дейност започне. По този начин се гарантира, че управленското счетоводство, тестовете за обезценка и осчетоводяването на вътрешно създадените нематериални активи се базира на едни и същи данни.

Ръководството на Групата също съблюдава дали разходите за развойна дейност продължават да отговарят на критериите за признаване. Това е необходимо, тъй като успешната пазарна реализация на разработвания продукт е несигурна и може да подлежи на бъдещи технически проблеми след момента на признаване.

4.25.2. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими

необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.25.3. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

4.25.4. Признаване на отсрочени данъци във връзка с активи и пасиви, възникващи от лизингови договори

Когато в резултат на лизингов договор възникват активи и пасиви, които водят до първоначалното признаване на облагаема временна разлика, свързана с актива право на ползване, и равна по стойност приспадаща се временна разлика по задължението за лизинг, това води до нетна временна разлика в размер на нула. Групата не признава отсрочени данъци във връзка с посочените лизингови сделки, дотолкова, доколкото в рамките на полезния срок на актива и падежа на пасива, нетните данъчни ефекти ще са нула. Отсроченият данък се признава, когато възникнат временни разлики при положение, че са налице общите условия за признаване на данъчни активи и пасиви по реда на МСС 12.

4.26. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.26.1. Обезценка на нефинансови активи и репутация

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вж. пояснение 4.16). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

4.26.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2020 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 8 и пояснение 9. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.26.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Основната дейност на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени.

4.26.4. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.26.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за изплащане на дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на дефинирани доходи на стойност 276 хил. лв. (2018 г.: 203 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени корпоративни облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани дефинираните доходи и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува особено по отношение на актюерските допускания, която може да варира значително в бъдещите оценки на стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи и свързаните с тях разходи.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Инвестиции на „Сирма Груп Холдинг“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Сирма Солюшънс АД	България	Софтуерни услуги	39 311	82,43%	39 311	82,43%
Онтотекст АД	България	Софтуерни услуги	17 865	90,44%	17 865	90,44%
Сирма Ей Ай ЕАД	България	Софтуерни услуги	7 035	100,00%	7 035	100,00%
Сирма Груп Инк. САЩ	САЩ	Софтуерни услуги	3 471	76,15%	3 471	76,15%
Енгвю Системс София АД	България	Софтуерни услуги	50	72,90%	50	72,90%
Сирма Медикъл Системс АД	България	Софтуерни услуги	66	66,00%	66	66,00%
Сирма Си Ай АД	България	Софтуерни услуги	109	80,00%	109	80,00%
			67 904		67 904	

Инвестиции на „Сирма Солюшънс“ АД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
		хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Сирма Бизнес Консултинг АД	България	1 374	54,08%	1 374	54,08%
Датикум АД	България	1 394	60,50%	1 394	60,50%
Сирма Ай Си Ес АД	България	270	90,00%	270	90,00%
Сирма Ай Ес Джи ООД	България	4	71,00%	4	71,00%
Обезценка		(4)		(4)	
Ес Ен Джи Технолоджи Сървисис	Великобритания	117	51,00%	117	51,00%
		3 155		3 155	

Инвестиции на „Сирма Ей Ай“ ЕАД:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
			хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
Онтотекст САЩ	САЩ	компютърно програмиране	30	100	30	100
			30	100	30	100

Инвестиции на „ЕнгВю Системс София“ АД:

Име на предприятие	дъщерното	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
				хил. лв.	% участие	хил. лв.	% участие
ЕнгВю Латинска Америка		Бразилия	Разработване на софтуерни пакети	7	95	7	95
Обезценка				(7)		-	
				-		7	
ЕнгВю Системс САЩ		САЩ	Разработване на софтуерни пакети	190	100	190	100
				190		197	

През четвъртото тримесечие на 2020 г. и 2019 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

По-долу е представена обобщена финансова информация за “Сирма Груп Холдинг” АД преди вътрешногрупови елиминации:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	217 864	218 173
Текущи активи	75 787	63 558
Общо активи	293 651	281 731
Нетекущи пасиви	22 935	21 919
Текущи пасиви	47 551	42 327
Общо пасиви	70 486	64 246
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието майка	223 165	201 577
Неконтролиращи участия	16 899	15 908
Приходи	71 031	75 619
Печалба за периода, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	5 776	5 915
Печалба за периода, отнасяща се до неконтролиращото участие	1 477	307
Печалба за периода	7 253	6 222

6. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.8. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Интелигентна еволуция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	25 618	10 411	21 821	57 850
Приходи на сегмента	25 618	10 411	21 821	57 850
Промяна на материалните запаси	47	-	-	47
Разходи за материали	(710)	(105)	(19 190)	(20 005)
Разходи за външни услуги	(3 095)	(1 686)	(1 222)	(6 003)
Разходи за персонал	(13 913)	(4 751)	(557)	(19 221)
Амортизация на нефинансови активи	(5 487)	(377)	(67)	(5 931)
Други разходи	(880)	(287)	(7)	(1 174)
Оперативна печалба на сегмента	1 580	3 205	778	5 563

	Интелигентна еволуция на организациите	Финансов сегмент	Системна интеграция	Общо
	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Приходи от:				
- външни клиенти	28 245	10 233	22 772	61 250
Приходи на сегмента	28 245	10 233	22 772	61 250
Промяна на материалните запаси	(1 242)	(6)	-	(1 248)
Разходи за материали	(579)	(67)	(18 572)	(19 218)
Разходи за външни услуги	(4 065)	(756)	(705)	(5 526)
Разходи за персонал	(15 633)	(5 742)	(372)	(21 747)
Амортизация на нефинансови активи	(4 449)	(793)	(23)	(5 265)
Обезценка на нефинансови активи	(79)	-	-	(79)
Други разходи	(1 097)	(684)	(11)	(1 792)
Оперативна печалба на сегмента	1 101	2 185	3 089	6 375

Приходите на Групата от външни клиенти са разпределени по следните географски области:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
България (седалище на Групата)	23 395	22 858
САЩ	11 647	11 926
Великобритания	9 793	11 609
Други държави	13 015	14 857
Общо	57 850	61 250

7. Репутация

Нетната балансова стойност на репутацията може да бъде анализирана, както следва:

	31.12.2020 хил. лв.	31.3.2019 хил. лв.
Брутна балансова стойност		
Салдо към 1 януари	22 482	22 482
Салдо към 31 декември	22 482	22 482
Балансова стойност към 31 декември	22 482	22 482

За целите на годишния тест за обезценка репутацията се разпределя към следните единици, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от бизнес комбинациите, при които е възникнала репутацията.

	31.12.2020 хил. лв.	31.3.2019 хил. лв.
Сирма Солюшънс АД	11 754	11 754
ЕнгВю Бразилия	14	14
Панатон Софт.	1 863	1 863
Сирма Ей Ай АД	5 722	5 722
Онтотекст АД	2 961	2 961
Ес Енд Джи, Англия	164	164
Сирма Бизнес Консултинг АД	4	4
Разпределение на репутацията към 31 декември	22 482	22 482

Възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци, е определена на базата на изчислената стойност в употреба, която включва детайлна 3-годишна прогноза и екстраполация на очакваните парични потоци за оставащия полезен живот на единиците, генериращи парични потоци, като са използвани темповете на растеж, определени от ръководството.

Темповете на растеж отразяват дългосрочните средни темпове на растежа за отрасъла на единиците, генериращи парични потоци. Дисконтовите фактори отразяват корекциите, свързани с пазарния риск и специфични рискови фактори на всеки сегмент.

	Темп на растеж		Дисконтов фактор	
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Минимум	1%	1%	3%	3%
Максимум	49%	49%	30%	30%

Ключовите предположения на ръководството при изготвянето на теста за обезценка отразяват неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които Групата очаква да получи чрез използване на търговския опит, вътрешно-създадените търговски марки, позициите на българските и чуждите пазари и в крайно сметка базираните на тях очаквания за бъдещи продажби на единиците, генериращи парични потоци.

Освен тези предположенията на ръководството не са известни към настоящия момент други възможни промени, които биха довели до корекции в неговите ключови оценки. Независимо от това, оценката на възстановимата стойност на единиците, генериращи парични потоци варира в зависимост от дисконтовия фактор, но симулациите показват, че остава над балансовата стойност на репутацията при разумна промяна в ключовите предположения.

8. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват сгради, транспортни средства, офис обзавеждане, машини и оборудване, компютърна техника, активи в процес на изграждане, активи с право на ползване и други. Балансовата стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2020 г.	4 486	232	476	2 222	4 608	550	3 824	818	17 216
Новопридобити активи	752	171	171	111	382	290	-	12	1 889
Отписани активи	-	-	-	-	(101)	(833)	-	-	(934)
Салдо към 31 декември 2020 г.	5 238	403	647	2 333	4 889	7	3 824	830	18 171
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2020 г.	(721)	(188)	(225)	(2 038)	(3 938)	-	(357)	(685)	(8 152)
Амортизация	(87)	(26)	(60)	(69)	(526)	-	(766)	(29)	(1 563)
Отписани активи	-	-	-	-	97	-	-	-	97
Салдо към 31 декември 2020 г.	(808)	(214)	(285)	(2 107)	(4 367)	-	(806)	(714)	(9 301)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	4 430	189	362	226	522	7	3 018	116	8 870

	Сгради	Транспортни средства	Офис обзавеждане	Машини и оборудване	Компютърна техника	Активи в процес на изграждане	Активи с право на ползване	Други	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутна балансова стойност									
Салдо към 1 януари 2019 г.	4 486	343	386	2 050	4,929	-	-	756	12 950
Новопридобити активи	-	3	132	174	509	591	3 779	68	5 253
Отписани активи	-	(69)	(42)	(2)	(827)	(41)	-	(6)	(987)
Рекласификация съгласно МСФО 16	-	(45)	-	-	-	-	45	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	4 486	232	476	2 222	4 608	550	3 824	818	17 216
Амортизация									
Салдо към 1 януари 2019 г.	(656)	(261)	(214)	(1 974)	(4 144)	-	-	(660)	(7 909)
Амортизация	(65)	(25)	(43)	(66)	(546)	-	(328)	(30)	(1 103)
Новопридобити активи	-	-	(1)	-	-	-	-	-	(1)
Отписани активи	-	69	33	2	752	-	-	5	861
Рекласификация съгласно МСФО 16	-	29	-	-	-	-	(29)	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	(721)	(188)	(225)	(2 038)	(3 938)	-	(357)	(685)	(8 152)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	3 765	44	251	184	670	550	3 467	133	9 094

Всички разходи за амортизация и са включени в „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата няма договорно задължение за закупуване на активи през четвъртото тримесечие на 2020 г. и 2019 г.

9. Нематериални активи

Другите нематериални активи на Групата включват продукти от развойна дейност, програмни продукти, права върху софтуерни модули, разходи за придобиване на НМДА и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2020 г.	46 744	1 962	10 873	21 796	7 213	88 588
Новопридобити активи, закупени	-	-	43	-	6	49
Новопридобити активи, вътрешно разработени	325	-	1 928	2 703	-	4 956
Въведени в експлоатация, вътрешно разработени	-	-	-	(917)	-	(917)
Салдо към 31 декември 2020 г.	47 069	1 962	12 844	23 582	7 219	92 676
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2020 г.	(22 977)	(1 879)	(4 303)	-	(764)	(29 923)
Амортизация	(1 765)	(56)	(974)	-	(427)	(3 222)
Салдо към 31 декември 2020 г.	(24 742)	(1 935)	(5 277)	-	(1 191)	(33 145)
Балансова стойност към 31 декември 2020 г.	22 327	27	7 567	23 582	6 028	59 530

	Продукти от развойна дейност хил. лв.	Програмни продукти хил. лв.	Права върху софтуерни модули хил. лв.	Разходи за придобиване на НМДА хил. лв.	Други хил. лв.	Общо хил. лв.
Брутна балансова стойност						
Салдо към 1 януари 2019 г.	46 579	1 750	31 982	39 560	1 759	121 630
Новопридобити активи, закупени	3 195	241	1 023	67 638	16	72 113
Новопридобити активи, вътрешно разработени	13 620	-	10 816	2 658	5 875	32 969
Въведени в експлоатация, вътрешно разработени	-	-	-	(4 265)	-	(4 265)
Рекласифицирани в активи, държани за продажба	-	-	-	(29 361)	-	(29 361)
Отписани активи	(16 650)	(29)	(32 948)	(54 434)	(437)	(104 498)
Салдо към 31 декември 2019 г.	46 744	1 962	10 873	21 796	7 213	88 588
Амортизация						
Салдо към 1 януари 2019 г.	(23 092)	(1 713)	(9 188)	-	(862)	(34 855)
Амортизация	(3 204)	(191)	(443)	-	(324)	(4 162)
Отписани активи	3 319	25	5 328	-	422	9 094
Салдо към 31 декември 2019 г.	(22 977)	(1 879)	(4 303)	-	(764)	(29 923)
Балансова стойност към 31 декември 2019	23 767	83	6 570	21 796	6 449	58 665

Продуктите от развойна дейност включват следните активи:

Customer Intelligence Platform (CIP)

Централизирането на транзакционните процеси от CIP в база данни, както и използването на семантични технологии в извличането, анализа и интерпретацията на данни от всички източници, позволява 360° изглед и различни анализи, които улесняват индивидуалното поведенческо таргетиране;

Извличане на допълнителна стойност от данните - вградените интелигентни алгоритми, аналитични инструменти, както и възможността за персонализирани решения, съобразени с индивидуалните нужди на търговеца, осигуряват ценни прозрения и информация. Фокусът върху данните, дълбокото разбиране на клиентското поведение и мотивация, заедно с безпроблемното управление на доставките към крайните клиенти, ще помогнат на търговците

да персонализират комуникацията, подобрят потребителското преживяване и управляват лоялността на своите клиенти;

GraphDBTM е семантична графова система за управление на бази данни (СУБД) съвместима със следните стандарти дефинирани от консорциум W3C: RDF, RDFS, OWL и SPARQL. (Сирма Ей Ай е член на W3C - организацията, която стандартизира HTTP, HTML и ред други стандарти за WWW.) Основното предназначение на този тип софтуер е добре дефинирано:

- ✓ Зареждане, съхранение и индексирание на големи обеми структурирани данни;
- ✓ Извличане на информация, чрез заявки, които избират, свързват, филтрират и подреждат на информация;
- ✓ Ефективно откриване на специфични модели за свързаност между обекти свързани в мрежа. Това отличава граф базите данни от релационните;
- ✓ Извеждане на допълнителна информация, посредством интерпретация на данните на база семантична схема на данните (онтология). Това отличава семантичните бази данни от останалите - например тези базирани на Property Graphs.

Ontotext Platform 2.0 позволява изграждане на софтуерни решения за управление на информацията в knowledge graph, търсене и препоръчване на информационно съдържание. Специфичното за платформата е, че използва големи графи от знание (knowledge graphs) за анализ на документи и друга неструктурирана информация и обогатяването им със семантични метаданни с цел по-добро интерпретиране на смисъла на информацията. Първи етап в изграждането на такива решения е създаване на граф от знания, чрез интегриране на данни от различни източници, тяхното нормализиране, свързване и обогатяване с взаимовръзки на базата на логически извод и други техники.

Платформата позволява аотиране (тагиране) на текст с референции към концепции и обекти в големи графи от знания, като по този начин свързва текста и данните и предоставя семантично търсене, категоризиране и препоръчване на информационно съдържание.

Известна преди това като DSP (Dynamic Semantic Publishing) платформа, тя използва GraphDB за управление на графи от знания от master/reference данни, както и за съхранение на генерираните метаданни.

Решенията базирани на платформата могат да бъдат инсталирани на инфраструктура на клиента или в облачни инфраструктури като Amazon Web Services (AWS). Такива решения могат също така да бъдат инсталирани и управлявани от облачна инфраструктура на дружеството.

Много от възможностите на платформата са показани в NOW (<http://now.ontotext.com>) - публичен портал за новини, които демонстрира тематично четене и разглеждане, запознаване с концепции споменати в съдържанието, анализ на тяхната взаимосвързаност и популярност.

R&D Image Recognition е съвкупност от алгоритми, позволяващи боравенето със снимков материал и видеосъдържание, изчисляващи степен на подобност между снимки и видеоклипове, както и прилагането на различни алгоритми за откриване на обекти в снимки и видеа и тяхното семантично аотиране, използвайки предварително въведени онтологии и връзка с външни бази знания, по-специално Geonames.

Първоначално системата е предвидена да бъде специализирана за целите на туристическата индустрия. Разработена е със съфинансиране от ЕС по програма “Иновации и конкурентоспособност 2007-2013 г”. Въпреки това, тя е изградена с по-широка визия, позволявайки ѝ да функционира като работна среда (framework) интегрирайки в себе си онтологии и алгоритми от областта на компютърното зрение. Може да бъде използвана за:

Дефиниране на онтологии в определена предметна област. В случая - Туризм и пътешествия; Влагане на алгоритми за откриване на обекти в изображенията (видеоклиповете).

Добавяне на модели от областта на машинното обучение, които да бъдат използвани от вложените алгоритми с цел откриването на определена семантична категория “църква” или “плаж”. Обучението на моделите не е предмет на системата."

Обработка на изображения (видеоклипове) с цел тяхното аотиране със семантични категории чрез използването на всички или избран алгоритъм. Автоматично се генерират RDF тройки, които се предоставят на потребителя аз потвърждаване или корекция. Полученият резултат се записва в базата данни.

Обработка на входните файлове с цел извличане на метаданните за геолокация (ако има такива) и автоматично аотиране на локацията.

Доколкото боравенето с геолокацията на снимките е вградена функционалност, системата би могла да бъде използвана и за други цели, като например групиране на съдържание в медии и рекламни агенции.

EngView Packaging Suite е комплексен продукт, обхващащ няколко основни етапа от подготовката за серийно производство на опаковки от листови материали (картон, велпапе и др.). Това са:

- 1/ Проектиране на единичната разгъва на структурата на опаковката;
- 2/ Верификация и одобрение посредством триизмерно моделиране;
- 3/ Проектиране на специализирани инструменти за серийно производство и управление на специализирани машини за тяхното производство.

Engview Packaging Suite е продукт, ориентиран към глобалната ниша на производителите на опаковки и дисплеи. Потенциални клиенти за различни конфигурации от модули на продукта са рекламни агенции, печатници, фирми за опаковки, фирми за производство на щанци. Продуктът поддържа потребителски интерфейс на всички основни световни езици и има практически неограничен пазарен обхват.

MCaliper е специализиран продукт, състоящ се от съвместно работещи Интернет и мобилно базирани приложения. Продуктът е предназначен да автоматизира и оптимизира някои конкретни дейности по Контрол на качеството на серийна продукция, при измервания с ръчни инструменти като шублери, микрометри, висотомери и др. Обхваща се процесът на измерване, предаване на данните от измервания и тяхното съхранение и последваща обработка. Обхващат се както традиционните начини за предаване на данни при ръчните измервателни инструменти (ръчно въвеждане на данните, предаване посредством кабел), така и най-съвременните технологии – Блутут връзка между измервателния уред и мобилно устройство.

PackGate – Интернет базиран портал, предназначен да автоматизира процеса на комуникация между крайния клиент и производителя на опаковки и по-специално - дефинирането и подаването на поръчки онлайн. Продуктът адресира няколко задачи в процеса на подаване на поръчка – описанието на структурата на опаковката и точните размери, описание на основните изисквания за графичния дизайн, онлайн верификация и бизнес преговори -подаване на оферта, преговори по условията и потвърждаване на поръчката.

TurnCheck/Sahfty е специализирана система за прецизни измервания на валове. На специален стенд се монтира машинен вал, който се завърта и изследва от редица оптически и сензорни датчици. Получената информация се изпраща към софтуера, за да бъде анализирана и бъдат определени размерите и тяхното съответствие към зададени толеранси.

SIRMA CLOUD PLATFORM, което представлява платформа за управление на облачни среди:

- Управление на виртуализация в центъра за данни;
- Управление на виртуализация на хранилища на данни (сторидж);
- Управление на ефективността на ресурсите;
- Управление на разходите на ресурсите;
- Управление на облак дистрибутиран в различни географски локации.

RepExpress 2019 - система за централизирано съхранение и обработка на данни за целите на регулаторната отчетност.

Webank 2019 – система за интернет банкиране, която включва следните приложения:

- mBANK – комбинирана цялостна платформа за мобилно банкиране
- UTILITY PAYMENTS - Комунални плащания - система за електронно разплащане на комунални услуги - фактури за плащане и предявяване на сметки
- STATEMENTS - създаване и доставка на отчети по клиентски сметки, през различни канали - в банков офис, пощенски адрес, електронна поща, уеб портал;
- NOTIFICATIONS - абонамент за уведомяване в реално време чрез SMS и/или съобщения по електронната поща за статус на сметка или движение по сметка, транзакция с карта, предстоящата вноска по заем, комунално плащане, дължима сума и т.н.
- Personal Finance Manager - система за увеличаване финансовата информираността на банковите клиенти чрез визуална представа за управлението на техните финанси. С използването PFM, клиентите могат да управляват своите разходи и приходи като и създават прогнози за приходите.

SCARDS 2019- система за управление на всички видове банкови карти, която включва следните модули:

- Такси и лоялни програми
- Front-end модул
- Кредитен модул
- UBX PAYMENT PORTAL - система за обмен на информация, обработка и извършване на плащания чрез: директен дебит, трансфер на кредити, връщане на кредитен трансфер, изземване. Управление на логически и физически интерфейси със SEPA, BISERA6, БИСЕРА7, RINGS, SWIFT, СЕБРА, TARGET 2.
- E-CHANNELS – Стандартизирано решение за работа с пълен набор от интегрирани електронни конектори и модули.

ceGate 2019 - стандартизиран портал за установяване на връзка с електронните регистри, което улеснява и унифицира получаването на информация от крайните потребители.

Distraint orders 2019 - уеб базирани софтуерни приложения за автоматизация на процеса на distraint поръчки и запитвания;

Сирма ICS Platform

Платформата има отворена архитектура и модулна структура което позволява гъвкаво и адаптивно управление на продукта. Платформата използва защита чрез SSL сертификат, с цел защита неприкосновеността на данните на клиентите.

- ✓ Калкулиране и издаване на полици в реално време (чрез интеграция) с потвърдени от застрахователната компания отстъпки/завишения.
- ✓ „Гражданска отговорност на автомобилистите“ – Интеграция с 9 компании
- ✓ „Каско“ – Интеграция с 1 компания (Групама),
- ✓ „Имущество“ – Интеграция с 3 компании (Алианц, ЗАД България, Групама).

- ✓ „Помощ при пътуване“ – Интеграция с 4 компании (Уника Живот, Групама, ДЗИ и ЗАД България).
- ✓ Застраховки Злополука (Туристическа) към ЗАД България.
- Регистрация на всички останали видове полици
- Регистриране на всички видове анекси
- Автоматично подновяване на полици, както през интеграция, така и за ръчно регистрирани полици

Групата няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2020 г. или 31 декември 2019 г.

Продуктите от развойна дейност бяха тествани за обезценка през 2019 г., тестът потвърди настоящата стойност на активите.

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи“.

Групата не е заложила други нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики и неизползвани данъчни загуби и могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2020 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2020 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	14	32	46
Имоти, машини и съоръжения	19	78	97
Обезценка на инвестиции	(75)	-	(75)
Текущи активи			
Материални запаси	(5)	-	(5)
Търговски и други вземания	(188)	34	(154)
Нетекущи пасиви			
Задължения към персонала	(23)	-	(23)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(69)	-	(69)
Неизплатени суми на физически лица	(12)	-	(12)
Неизползвани данъчни загуби	(26)	-	(26)
Лихви от слаба капитализация	(19)	-	(19)
Задължения по лизингови договори	(2)	-	(2)
	(386)	144	(242)
Отсрочени данъчни активи	(419)		(385)
Отсрочени данъчни пасиви	33		143

Отсрочените данъци за сравнителния период 31.12.2019 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	31 декември 2018 г.	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	81	(67)	14
Имоти, машини и съоръжения	230	(211)	19
Обезценка на инвестиции	(75)	-	(75)
Текущи активи			
Материални запаси	(4)	(1)	(5)
Търговски и други вземания	(248)	60	(188)
Нетекущи пасиви			
Задължения към персонала	(17)	(6)	(23)
Текущи пасиви			
Задължения към персонала	(80)	11	(69)
Неизплатени суми на физически лица	(12)	-	(12)
Неизползвани данъчни загуби	(24)	(2)	(26)
Лихви от слаба капитализация	(16)	(3)	(19)
Задължения по лизингови договори	-	(2)	(2)
	(165)	(221)	(386)
Отсрочени данъчни активи	(476)		(419)
Отсрочени данъчни пасиви	311		33

Всички отсрочени данъчни активи и пасиви са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние.

11. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Материали и консумативи / резервни части	28	65
Незавършено производство	47	-
Стоки	723	1 190
Материални запаси	798	1 255

Материалните запаси към 31 декември 2020 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

12. Пасиви по договори

Групата признава следните пасиви, свързани с договори с клиенти:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Пасиви по договор – получени аванси	3 430	2 205
Общо пасиви по договор	3 430	2 205

Пасивите по договор са възникнали по договори, по които е налично предплащане от страна на клиента.

13. Търговски и други финансови вземания

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Търговски вземания, брутно	13 592	11 326
Обезценка на търговски вземания	(713)	(548)
Търговски вземания	12 879	10 778
Съдебни и присъдени вземания	45	45
Загуби от обезценка на съдебни вземания	(45)	(17)
Финансови активи	-	28
Търговски и други вземания	12 879	10 806

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на търговските вземания може да бъде представено по следния начин:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(565)	(685)
Направени обезценки	(193)	(317)
Отписани суми (несъбираеми)	-	434
Салдо към 31 декември	(758)	(568)

14. Предплащания и други активи

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Предплатени разходи	4 384	696
Данъчни вземания	71	84
Други вземания	859	1 336
Нефинансови активи	5 314	2 116

15. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в банки и в брой	11 924	9 989
Краткосрочни депозити	80	36
Блокирани парични средства	608	525
Пари и парични еквиваленти	12 612	10 550

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена в консолидираните финансови отчети на Групата.

16. Активи и групи за освобождаване, класифицирани като държани за продажба

Групата е класифицирала следните Активи като държани за продажба от категория Активи в процес на изграждане:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
SEPlatform	16 752	16 752
SENPAL FIN-P	10 328	10 328
CYBER SECURITY-P	1 722	1 722
Automotive Retail Dynamic Pricing Platform	559	559
	29 361	29 361

SEPlatform (Sirma Enterprise Platform) е уникална комбинация от семантични технологии, средства и методи за моделиране и водещи приложения с отворен код, даващи солидна основа за управление на бизнес процеси, корпоративна информация и знание. Приложенията, изградени върху нея, решават множество бизнес проблеми чрез прилагането на специфични модели, адаптиращи платформените функционалности спрямо нуждите на организацията. Платформата е разработена следвайки архитектура, базирана на услугите, даваща възможност за лесно разширяване и интегриране на външни системи и услуги.

SENPAL Financial Platform е платформа, която предоставя web услуги за софтуерни приложения във финансовия сектор:

- картови транзакции, картово управление;
- тарифиране за банкови и застрахователни институции;
- криптиране на съобщения в банкови и застрахователни приложения;
- инструменти за създаване на специализирани регистри;
- транзакционни услуги за застрахователни брокери и агенти – напр. сравнение в реално време на тарифи по зададени параметри и т.н;
- мобилни разплащания, включително мобилно цифрово подписване.

Cyber Security Platform е платформа с модули, изпълняващи различни функции в областта на киберсигурността:

- Сканиране на интернет входове и сканиране за уязвимост
- OT/IT Конвергентно управление на уязвимостта
- Модул за симулация на кибер-атаки
- Модул за наблюдение на риска от външни доставчици
- Автоматизиран анализ за уязвимости на програмния код при източника

Automotive Retail Dynamic Pricing Platform е платформа с модули, ориентирана към компании-дилъри на автомобили в САЩ, изпълняващи различни функции в областта на управлението на дилърите и интегрирането на модула за подобрен инвентар (EIM).

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Сирма Груп Холдинг АД състои от 59 360 518 на брой напълно платени обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Дружеството.

	31.12.2020 Брой акции	31.12.2019 Брой акции
Брой издадени и напълно платени акции: В началото на годината	59 360 518	59 360 518
Брой издадени и напълно платени акции	59 360 518	59 360 518
Общ брой акции към 31 декември	59 360 518	59 360 518

Списъкът на основните акционери на „Сирма Груп Холдинг“ АД е представен, както следва:

Акционери	Брой акции към 31.12.2020	Брой акции към 30.09.2020	Номинал	Номинална стойност	% в капитала	Нормализиран % в капитала
Георги Първанов Маринов	5 269 748	5 269 748	1 лв.	5 269 748 лв.	8,88%	8,97%
Цветан Борисов Алексиев	4 865 753	4 865 753	1 лв.	4 865 753 лв.	8,20%	8,28%
Чавдар Велизаров Димитров	4 750 786	4 750 786	1 лв.	4 750 786 лв.	8,00%	8,08%
Веселин Анчев Киров	4 700 786	4 700 786	1 лв.	4 700 786 лв.	7,92%	8,00%
Иво Петров Петров	4 400 000	4 201 400	1 лв.	4 400 000 лв.	7,41%	7,49%
Огнян Пламенов Чернокожев	3 741 620	3 741 620	1 лв.	3 741 620 лв.	6,30%	6,37%
Атанас Костадинов Киряков	2 887 524	2 887 524	1 лв.	2 887 524 лв.	4,86%	4,91%
Красимир Невелинов Божков	2 534 161	2 534 161	1 лв.	2 534 161 лв.	4,27%	4,31%
Владимир Иванов Алексиев	2 177 583	2 177 583	1 лв.	2 177 583 лв.	3,67%	3,70%
Росен Василев Върбанов	2 156 687	2 156 687	1 лв.	2 156 687 лв.	3,63%	3,67%
Емилиана Илиева Илиева	1 925 649	2 045 289	1 лв.	1 925 649 лв.	3,24%	3,28%
Банк ъф Нью Йорк Мелън	1 765 200	967 600	1 лв.	1 765 200 лв.	2,97%	3,00%
Явор Людмилов Джонев	1 392 746	1 392 746	1 лв.	1 392 746 лв.	2,35%	2,37%
УПФ „Доверие“ АД	1 047 678	1 047 678	1 лв.	1 047 678 лв.	1,76%	1,78%
Петър Николаев Коняров	870 665	870 665	1 лв.	870 665 лв.	1,47%	1,48%
„Манджуков“ ООД	860 000	860 000	1 лв.	860 000 лв.	1,45%	1,46%
УПФ „ДСК Родина“ АД	747 036	747 036	1 лв.	747 036 лв.	1,26%	1,27%
УПФ „Пенсионноосигурителен Институт“	715 810	715 810	1 лв.	715 810 лв.	1,21%	1,22%
Други	12 551 086	13 427 646	1 лв.	12 551 086 лв.	21,14%	20,36%
Общо	59 360 518	59 360 518		59 360 518 лв.	100%	100%

Към 31.12.2020 г. „Онтотекст“ АД притежава 550 акции на дружеството – майка „Сирма Груп Холдинг“ АД на обща стойност 643,50 лв.

17.2. Премиен резерв

Премиеният резерв в размер на 4 062 хил. лв. се състои от:

Сирма Груп Холдинг АД

Премиеният резерв е формиран от първоначална оценка апортирани дълготрайни активи в размер на 1 698 хил. лв. и резерви от емисия на акции в размер на 1 843 хил. лв.

Сирма Ей Ай ЕАД

През 2015 г. Дружеството емитира допълнително 2 024 броя акции клас А по 10 лв./брой или общо на стойност 20 хил. лв. Акциите са продадени за сумата от 100 хил. лв., в следствие на което е формиран резерв в размер на 80 хил. лв.

През 2018 г. в резултат на обратно изкупуване на 15 926 броя собствени акции по 10 лв./брой, премийния резерв е намален до 59 хил. лв.

Размерът на премийния резерв към 31.12.2020 г. е 59 хил. лв.

Датикум АД

Премийният резерв в размер на 1 хил. лв. се състои от резерви от първоначална оценка на апортирани дълготрайни активи, формиран през 2009 г.

Онтотекст АД

Премиен резерв в размер на 346 хил. лв. е формиран както следва:

На 13.04.2009 г. е вписан апорт на нематериални активи на стойност 12 453 хил. лв. Капиталът на Онтотекст АД е увеличен с 12 242 026 акции с номинал 1 лв. Формиран е премиен резерв в размер на 211 хил. лв.

На 03.04. 2017 г. с решение на Съвета на директорите капиталът на Онтотекст АД се увеличава с издаване на нови 843 030 акции с номинал 1 лв. и емисионна стойност 1.16 лв. (чл. 195, във връзка с чл. 194, ал. 4 от ТЗ). Формиран е премиен резерв в размер на 135 хил. лв.

Ес Ен Джи Технолоджи Сървисис

Премийният резерв е формиран от емитиране на акции на стойност 115 хил. лв.

17.3. Други резерви

	Законови резерви
	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2020 г.	2 346
Формиране на резерви	-
Други изменения на капитала	383
Салдо към 31 декември 2020 г.	2 729
	Законови резерви
	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2019 г. (преизчислено)	1 560
Формиране на резерви	565
Изменение в следствие на бизнескомбинация	221
Салдо към 31 декември 2019 г.	2 346

18. Провизии

Провизии за гарантирани дивиденди в размер на 22 хил. лв. към 31.12.2020 г. (31.12.2019 г.: провизии за гарантирани дивиденди в размер на 22 хил. лв.).

19. Възнаграждения на персонала

19.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	(19 397)	(20 473)
Разходи за социални осигуровки	(2 361)	(2 247)
Разходи за персонала	(21 758)	(22 720)

19.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Нетекущи:		
Обезщетения по Кодекса на труда	223	276
Нетекущи пенсионни и други задължения към персонала	223	276
Текущи:		
Задължения за заплати	1 831	2 422
Задължения за социални осигуровки	355	379
Задължения за неизползван отпуск	680	569
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	2 866	3 370

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2020 г. Краткосрочните задължения към персонала възникват главно във връзка с и натрупани неизползвани отпуски в края на отчетния период и различни пенсионни плащания. Тъй като нито един служител няма право на по-ранно пенсиониране пенсионните задължения се считат за дългосрочни.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение по чл.222 ал.2 и ал.3 от Кодекса на труда, служителят има право на:

* обезщетение, поради болест, в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, ако има най-малко пет години трудов стаж и през последните 5 години трудов стаж не е получил обезщетение на същото основание.

* обезщетение, след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването - в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 2 месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж – на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца.

20. Получени заеми

20.1. Заеми, отчитани по амортизирана стойност

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност:				
Банкови заеми	15 247	15 392	10 285	8 380
Търговски заеми	185	369	-	-
Общо балансова стойност	15 432	15 761	10 285	8 380

Всички заеми са деноминирани в български лева. Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Контрагент	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита	Оставащо задължение към 31.12.2020	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	BGN	4 025 000	3 850 080	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2021	Офис № 1 ,2, 3 ,4, 5 ,6, 7, 8, 9, 10, 11, 19, 20, 21 от офис сграда Цариградско шосе 135, София собственост на „Сирма Груп Холдинг“ АД + залог върху вземанията
„Смартком България“ АД	заем	BGN	127 954	63 977	20.12.2019	1,50%	3.6.2020	-
„Сиенсис“ АД	заем	BGN	241 235	120 618	23.12.2019	1,50%	3.6.2020	-
„Юробанк България“ АД	Овърдрафт	BGN	4 200 000	2 185 437	21.07.2016	База+0.7 пункта, но не по-малко от 1.7% годишно	30.09.2021	Залог на вземанията по договор за Бизнес Инкубатор №BG161PO003-2.2.0012-C0001/02.02.2012 г.; Договорна ипотека на недвижим имот, находящ се в София, район Младост, бул. Цариградско шосе 135, а именно ет. 5 от сградата.
„Обединена Българска Банка“ АД	Инвестиционен	BGN	10 475 000	8 380 040	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2024	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	EUR	3 000 000	2 992 299	15.08.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2021	Залог върху ТП „Сирма Ей Ай“ АД
„Обединена Българска Банка“ АД	Овърдрафт	EUR	741 000	721 614	15.08.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2021	Залог на вземания по договори
Обединена Българска Банка АД	Овърдрафт	BGN	4 000 000	4 000 000	28.10.2020	РЛП+1.4 пункта, но не по-малко от 1.4% годишно	20.09.2025	Залог на вземания по договори

21. Задължения по лизингови договори

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по лизингови договори – нетекуща част	2 046	2 908
Задължения по лизингови договори – текуща част	352	588
Задължения по лизингови договори	2 398	3 496

Групата наема сгради и превозни средства. С изключение на краткосрочните договори за лизинг и лизинга на активи с ниска стойност, всеки лизинг се отразява в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи проценти се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите си с право на ползване по последователен начин в своите имоти, машини и съоръжения (вижте пояснение 8).

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Съгласно договора за лизинг на офис сградата и производствените помещения, Групата трябва да поддържа наетите имоти в добро състояние и да върне имотите в първоначалното им състояние след изтичане на лизинговия договор. Групата е длъжна да застрахова наетите имоти, машини и съоръжения и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Лизингови плащания, които не се признават като пасив

Групата е избрала да не признава задължение по лизингови договори, ако те са краткосрочни (лизинги с очакван срок от 12 месеца или по-малко) или ако те са за наем на активи с ниска стойност. Плащания направени по тези лизингови договори се признават като разход по линейния метод. В допълнение, някои променливи лизингови плащания не могат да бъдат признавани като лизингови пасиви и се признават като разход в момента на възникването им.

22. Търговски и други задължения

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Текущи:		
Търговски задължения	7 076	5 928
Гаранции по договори за строителство	-	9
Финансови пасиви	7 076	5 937
Данъчни задължения (с изключение на данъци върху дохода)	-	494
Други задължения	844	161
Нефинансови пасиви	844	655
Текущи търговски и други задължения	7 920	6 592

Нетната балансова стойност на текущите търговски и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23. Приходи от договори с клиенти

Групата представя приходи от прехвърлянето на стоки и услуги в момент от времето и с течение на времето в следните основни продуктови линии и географски региони:

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
31.12.2020 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	12 298	6 867	669	43	10 902	10 397	10 978	3 457	55 611
Приходи от договори с клиенти	12 298	6 867	669	43	10 902	10 397	10 978	3 457	55 611
Време на признаване на прихода <i>В определен момент</i>	12 298	6 867	669	43	10 902	10 397	10 978	3 457	55 611

	Приходи от продажба на ИТ оборудване				Приходи от предоставяне на услуги				Общо
	България	Европа	САЩ	Други страни	България	Европа	САЩ	Други страни	
31.12.2019 г.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Брутни приходи	9 358	8 675	93	1 337	13 437	12 831	11 827	1 771	59 329
Приходи от договори с клиенти	9 358	8 675	93	1 337	13 437	12 831	11 827	1 771	59 329
Време на признаване на прихода <i>В определен момент</i>	9 358	8 675	93	1 337	13 437	12 831	11 827	1 771	59 329

Продуктови линии	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Продажба на ИТ оборудване	19 877	19 463
Софтуерни услуги	17 442	20 168
Лицензи	4 141	2 905
Абонаменти	3 487	3 208
Консултантски услуги	3 199	6 290
Системна интеграция	1 775	3 113
Облачни услуги	1 213	2 060
Други	4 477	2 122
	55 611	59 329

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Приходи от финансираня	2 060	54
Други приходи	173	1 862
	2 233	1 916

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Приходи от продажба	7	5
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(1)	-
Печалба от продажба на нетекущи активи	6	5

26. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Системна интеграция	(1 473)	(2 580)
Ел. енергия	(277)	(258)
Специфични материали по договори за финансиране	(198)	-
Инвентар	(48)	(72)
Гориво за автомобили	(44)	(40)
Вложени материали в системи	(27)	-
Компютърни компоненти	(26)	(44)
Офис консумативи	(21)	(26)
Хигиенни материали	(20)	(19)
Материали за поддръжка и ремонт на офиса	(19)	(20)
Части за ремонт на автомобили	(13)	(28)
Рекламни материали	(8)	(28)
Защита за софтуер	(7)	(28)
Вода	(3)	(3)
Отопление	(1)	(11)
Други	(58)	(83)
	(2 243)	(3 240)

27. Разходи за външни услуги

Разходите за външни услуги включват:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Софтуерни услуги	(1 696)	(1 709)
Консултантски услуги	(1 582)	(1 512)
Абонаменти	(626)	(564)
Реклама и маркетинг	(484)	(390)
Наем на софтуерен лиценз	(481)	(251)
Хостинг	(331)	(409)
Комисионни и такси	(234)	(146)
Одит	(123)	(139)
Мобилни телефони	(79)	(89)
Застраховки	(68)	(98)
Свързаност	(66)	(60)
Семинари и обучение	(61)	(276)
Интернет	(56)	(101)
Охрана	(55)	(52)
Посреднически услуги	(45)	-
Почистване	(29)	(18)
Куриерски, транспортни	(25)	(72)
Поддръжка и ремонт на офиса	(19)	(32)
Нотариални такси	(14)	-
Административно обслужване	(14)	(16)
Поддръжка и ремонт на автомобили	(10)	(22)
Набиране на персонал	(8)	(29)
Паркинг	(5)	(19)
Граждански договори	(4)	-
Услуги на подизпълнители по проекти	-	(20)
Други	(156)	(19)
	(6 271)	(6 043)

28. Други разходи

Другите разходи на Групата включват:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Социални разходи	(266)	(388)
Обезценка на вземания	(267)	(430)
Командировки	(141)	(607)
Неустойки по търговски договори	(106)	-
Местни данъци и такси	(97)	(79)
Представителни разходи	(51)	(114)
Отписани вземания	(4)	(70)
Разходи без документи по Зсч	(39)	(59)
Дарения	(6)	(27)
Обезценка на активи	(5)	(17)
Други	(192)	-
	(1 174)	(1 791)

29. Капитализирани разходи

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за възнаграждения	267	204
Разходи за външни услуги	34	36
Разходи за амортизации на имоти, машини и съоръжения	2 537	2 410
Други разходи	-	8
	2 838	2 658

30. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за лихви по финансов лизинг	(71)	(48)
Разходи за лихви по заеми	(231)	(313)
Разходи за лихви НАП	(10)	(6)
Други финансови разходи	(145)	(181)
Разходи по валутни операции	(310)	(149)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(767)	(697)
Разходи за лихви по изплащане на задължения по планове с дефинирани доходи	-	(6)
Финансови разходи	(767)	(703)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви по банкови сметки	-	1
Приходи от лихви по заеми	36	53
Приходи от лихви по депозити	-	1
Приходи от валутни операции	83	184
Финансови приходи	119	239

31. Доход на акция

Основният доход на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доходна акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	31.12.2020	31.12.2019
Печалба, подлежаща на разпределение (в хил. лв.)	3 025	5 103
Средно претеглен брой акции (хил.)	59 361	59 361
Основен доход на акция (в лв. за акция)	0,0510	0,0860

32. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват нейните собственици, асоциирани предприятия и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат в брой.

Сделки с дъщерни и други свързани лица

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Продажби:		
- стоки	596	1 478
- услуги	12 386	11 886
- други	54	1 032
Покупки:		
- материали	821	895
- услуги	8 349	10 237
- други	201	219

Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Дружеството включва членовете на Съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати	503	584
Разходи за социални осигуровки	20	20
Общо възнаграждения	523	604

33. Разчети със свързани лица в края на периода

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Текущи вземания от:		
- други свързани лица под общ контрол		
- заеми	277	277
- обезценка	(277)	(277)
- ключов управленски персонал		
- търговски и други вземания	2 449	2 356
- заеми	766	766
- обезценка	(3 122)	(3 122)
Общо текущи вземания от свързани лица	93	-
Общо вземания от свързани лица	93	-
Нетекущи задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол		
- търговски и други задължения	137	19
Общо нетекущи задължения към свързани лица	137	19
Текущи задължения към:		
- други свързани лица под общ контрол		
- търговски и други задължения	341	-
Общо текущи задължения към свързани лица	341	-
Общо задължения към свързани лица	478	19

Изменението в размера на коректива за очакваните кредитни загуби на вземания от свързани лица може да бъде представено по следния начин:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Салдо към 1 януари	(3 399)	(3 286)
Загуби от обезценки	-	(113)
Салдо към 31 декември	(3 399)	(3 399)

34. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми хил. лв.	Краткосрочни заеми хил. лв.	Задължения по лизингови договори хил. лв.	Обратно изкупени акции хил. лв.	Общо хил. лв.
1 януари 2020 г.	8 380	15 761	3 496	-	27 637
Парични потоци:					
Плащания	(2 095)	(30 391)	(1 098)	(225)	(33 809)
Постъпления	4 000	30 062	-	-	34 062
Непарични промени:					
31 декември 2020 г.	10 285	15 432	2 398	(225)	27 890
1 януари 2019 г.	9 359	9 401	169	-	18 929
Парични потоци:					
Плащания	(12 999)	(4 250)	(452)	(8)	(17 709)
Постъпления	11 930	10 610	-	-	22 540
Непарични промени:					
Възникване на задължения по лизинг съгласно МСФО 16	-	-	3 779	-	3 779
Други	90	-	-	8	98
31 декември 2019 г.	8 380	15 761	3 496	-	27 637

35. Безналични сделки

През периода няма осъществени безналични сделки.

36. Условни активи и условни пасиви

През периода няма предявени различни гаранционни и правни иски към Групата.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на дъщерни и асоциирани предприятия.

Предприятието майка е гарант по кредити на свързани лица, както следва:

Получател на кредита	При банка	Тип кредит	Валута	Общ размер на кредита	Оставащо задължение към 31.12.2020	Дата на вземане на кредита	Лихвен процент	Крайна дата на договора	Обезпечение
Сирма Солюшънс АД	Обединена Българска Банка АД	Овърдрафт	BGN	4 025 000	3 850 080	12.12.2019	РЛП+1.2 пункта, но не по-малко от 1.3% годишно	20.12.2021	Залог на вземания, залог на търговски предприятия, залог на имоти
Сирма Ей Ай ЕАД	Обединена Българска Банка АД	Овърдрафт	EUR	741 000	721 614	15.08.2020	1 м. EURIBOR + 1.4 % (но не по-малко от 1.4%)	20.09.2021	Втори по ред залог на Търговско предприятие Сирма Ей Ай ЕАД; Втори по ред залог на притежаваните от него акции; Втори по ред залог на настоящи и бъдещи вземания на обща стойност 741 хил. евро; Залог върху вземанията по всички сметки на кредитополучателя в ОББ в размер на 741 хил. евро.
Сирма Ей Ай ЕАД	Обединена Българска Банка АД	Овърдрафт	EUR	3 000 000	2 992 299	15.08.2020	1 м. EURIBOR + 1.4 % (но не по-малко от 1.4%)	20.09.2021	Първи по ред залог на Търговско предприятие Сирма Ей Ай ЕАД; Първи по ред залог на притежаваните от него акции; Първи по ред залог на настоящи и бъдещи вземания на обща стойност 3 млн. Евро; Залог върху вземанията по всички сметки на кредитополучателя в ОББ в размер на 3 млн. евро.

Правни искиове

Срещу Групата няма заведени правни искиове.

37. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	Пояснение	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Дългови инструменти по амортизирана стойност:			
Търговски вземания	13	12 879	10 806
Вземания от свързани лица	33	93	-
Пари и парични еквиваленти	15	12 612	10 550
		25 584	21 356
Финансови пасиви	Пояснение	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми в т.ч.:			
нетекучи	20.1	11 457	8 380
текущи	20.1	15 432	15 761
Задължения по лизингови договори в т.ч.:			
нетекучи	21	874	2 908
текущи	21	352	588
Търговски и други задължения	22	7 920	6 592
Задължения към свързани лица			
нетекучи	33	137	19
текущи	33	341	-
		36 513	33 593

Вижте пояснение 4.17 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 38.

38. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. За повече информация относно финансовите активи и пасиви по категории на Групата вижте пояснение 37. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество със съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари.

Групата не се занимава активно с търгуването на финансови активи за спекулативни цели, нито пък издава опции.

Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

38.1. Анализ на пазарния риск

Вследствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

38.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари и британски лири, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева. По принцип има отделни процедури за управление на риска за краткосрочните (до 6 месеца) и дългосрочните парични потоци в чуждестранна валута. В случаите, когато сумите за плащане и получаване в определена валута се очаква да се компенсират взаимно, то тогава не се налага допълнително хеджиране.

38.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Затова дългосрочните заеми са обикновено с фиксирани лихвени проценти. Към 31 декември 2020 г. Групата не е изложена на риск от промяна на пазарните лихвени проценти по банковите си заеми. Всички финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

38.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

Финансови активи	31.12.2020	31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания	12 879	10 806
Вземания от свързани лица	93	-
Пари и парични еквиваленти	12 612	10 550
	25 584	21 356

Групата редовно следи за изпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по сделки.

По отношение на търговските и други вземания Групата не е изложена на значителен кредитен риск към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

38.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди -ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой и публично търгувани ценни книжа, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер и продажба на дългосрочни финансови активи.

Към 31 декември 2020 г. падежите на договорните задължения на Групата (съдържащи лихвени плащания, където е приложимо) са обобщени, както следва:

31 декември 2020 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	-	15 432	11 457	-
Задължения по финансов лизинг	176	176	874	-
Търговски и други задължения	7 920	-	-	-
Задължения към свързани лица	341	-	93	-
Общо	8 437	15 608	12 424	-

В предходния отчетен период падежите на договорните задължения на Групата са обобщени, както следва:

31 декември 2019 г.	Текущи		Нетекущи	
	До 6 месеца	Между 6 и 12 месеца	От 1 до 5 години	Над 5 години
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Заеми	-	15 761	8 380	-
Задължения по финансов лизинг	340	340	2 610	739
Търговски и други задължения	6 592	-	-	-
Задължения към свързани лица	-	-	19	-
Общо	6 932	16 101	11 009	739

Стойностите, оповестени в този анализ на падежите на задълженията, представляват недисконтираните парични потоци по договорите, които могат да се различават от балансовите стойности на задълженията към отчетната дата.

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до шест месеца.

39. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг.

Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	31.12.2020 хил. лв.	31.12.2019 хил. лв.
Собствен капитал	107 921	104 015
Коригиран капитал	107 921	104 015
Общо задължения	44 827	40 809
- Пари и парични еквиваленти	12 612	10 550
Нетен дълг	32 215	30 256
Съотношение на коригиран капитал към нетен дълг	3.35:1	3.44:1

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на собствениците, да върне капитал на акционерите/ собствениците, да емитира нови акции/ дялове или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Групата не е променяла целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

40. Събития, настъпили след датата на консолидирания финансов отчет

Световна пандемия и удължаване на извънредно положение в Република България.

В началото на 2020 г., поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб, се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). На 13.03.2020 г. българското правителство обяви извънредно положение за период от един месец, в следствие удължено няколко пъти, последно до 30.04.2021 и въведе редица рестриктивни и защитни мерки за бизнеса и хората. Прогнозите за очаквано развитие на сектор „Информационни и комуникационни технологии“ през 2021 г. и бъдещите години, са функция на развитието на здравната криза и предизвиканият от нея икономически застои.

Ръководството е предприело мерки за подобряване на ефективността на работния процес, при спазване на предписанията на здравните органи, фокусирайки се върху целта за запазване на персонала, което би му подsigурило добра позиция на пазара при възстановяването на нормална икономическа дейност. Годишният бюджет е преразгледан и детайлно анализиран като за ограничаване последиците от влиянието на коронавируса и поддържане на стабилни финансови показатели, се предвиждат и мерки за оптимизация на разходите.

Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени точните количествени параметри на влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му. Ръководството е направило анализ на потенциалния ефект от кризата и е

извършило оценка на рисковете, свързани с нея. При анализа на финансовите рискове, свързани с промяна на бизнес средата са разработени и разгледани различни сценарии с различна степен на вероятност за тяхното проявление. Най-негативният сценарий, оценен като малко вероятен от ръководството, би могъл да доведе до потенциално намаляване на обема на дейността и приходите от продажби на продукти и услуги. Това от своя страна би могло да доведе до промяна в балансовите стойности на активите на дружеството, които в индивидуалния финансов отчет са определени при извършването на редица преценки и допускания от страна на ръководството и отчитане на най-надеждната налична информация към датата на приблизителните оценки.

Не са възникнали коригиращи събития или други значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване.

